

S. Sayısı : 215

Erzincanda ve Erzincan yer sarsıntısından müteessir olan mntakada zarar görenlere yapılacak yardım hakkındaki 3773 sayılı kanuna ek kanun lâyihası ve Dahiliye, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/486)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar dairesi müdürlüğü

Sayı : 6/4718

16 - X - 1940

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Yer sarsıntısı mntakasındaki emlâkten mütevellit Hazine matlubatı dolayısıyla 3773 sayılı kanuna ek olarak Maliye vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 25 - IX - 1940 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Mucip Sebepler

Erzincan yer sarsıntısından müteessir olan mntakalarda Hazineden müzayede veya borçlanma suretile gayrimenkul almış olanların borçlarını tesviye hususunda maruz kaldıkları müşkilât nazarı itibara alınarak, vergilerde olduğu gibi Millî Emlâk borçları için de bazı muafiyet ve kolaylıklar gösterilmesine zaruret hasıl olmuş ve bu maksatla 3773 numaralı kanuna ek olarak ilişik kanun projesi hazırlanmıştır.

Projenin 1. nei maddesi : Hazineden taksitle satın alınmış veya borçlanma suretile tahsis ve teffiz edilmiş olupta tamamen yıkılan binalardan mütevellit alacakların tamamının terkinini ve ziyan mikdarının bakiye borçtan tenzilini temin edecek hükmü muhtevidir.

Projenin 2. nei maddesi : Yerli halka tevzi muhacir mülteci ve naklolunan şahıslara tahsis ve teffiz edilen araziden mütevellit Hazine matlubatının 1943 malî yılı bidayetine kadar tecilini amir bulunmaktadır.

Projenin 3. neü maddesine göre: 1771 numaralı kanunla mübadil Türklerin istihkaklarına karşılık tutulan emvâlden olupta 1. nei madde mucibince terkin edilecek matlûbat tutarının bütçenin 259 neu faslından Ziraat bankasında açılmış olan mübadil hesabı carisine tediyesi icap etmektedir. 1771 numaralı kanunla Rum mübadillerden metrûk gayrimenkuller Türk mübadillerinin istihkaklarının tasfiyesine karşılık tutulmuş bulunduğu cihetle bu atifet yüzünden Türk mübadillerinin mutazarrır olmamasını temin için projeye bu hükmün vaz'ına lüzum ve zaruret görülmüştür.

Projenin 4. neü maddesi : Müracaat müddetini tayin etmektedir. Tamamen veya kısmen yıkılan binaların sahipleri müracaat etmedikleri takdirde idarece bunların tesbitindeki güçlük nazarı itibara alınarak aynı zamanda terkin muamelâtının ilânihaye sürüncemede kalmamasını temin maksadıyla 6 aylık müracaat müddeti kabul edilmiştir.

Mamafih, Zelzele mntkasındaki ailelerin bir kısmının ahar mahallere göç ettikleri ve bazı borçlularda vefat etmiş olup efradı ailesinin mâlum ve muayyen bulunmaması nazarı itibara alınarak ayrıca umumî mahiyette olmak ve esbabı mücbireye müstenit bulunmak şartile üç senelik bir müruru zaman müddeti tayin kılınmıştır.

Dahiliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Dahiliye encümeni

Esas No. 1/486

Karar No. 11

27 - III - 1941

Yüksek Reisliğe

Yer sarsıntısı mntakasındaki emlakten mütevellit Hazine matlubatı dolayısıyla 3773 numaralı kanuna ek olarak Maliye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihasının gönderildiğine dair 16 - X - 1940 tarihli ve 6/4718 numaralı Başvekâlet tezkeresi, encümenimize tevdi kılındığından Millî emlak müdürü hazır olduğu halde okundu ve müzakere olundu.

Erzincan yer sarsıntısında zarar görenlerin, gayrimenkul bedellerinden dolayı Hazineye olan bakiye borçlarının zararları derecelerine göre tamamen terkin ve tezyili ve tecili maksadını ihtiva eden lâyiha, esas itibarile kabule şayan görüldü ve lâyiha maddeleri üzerinde bazı tasahihler yapıldı, şöyle ki:

3773 numaralı kanun yer sarsıntısı mntakasında bazı mahallerin tesbitini âmir olmasına mebni birinci madde metni bu şekilde tasahih edildi.

Taksitlerinin 1943 senesine kadar tecili terviç edilen gayrimenkullerin, bir bedel mukabilinde satılmış olan araziye matuf olabileceği aşikârdır. Halbuki tevzi ve tahsis kelimeleri daha ziyade meccanen verilen emvali ifade eder ve bir de bu gayrimenkuller meyanında 3975 numaralı kanun mucibince taksitleri yirmi sene tecil edilmiş olanlar dahi mevcut olup bunların dahi şimdiye kadar teahhür etmiş olan taksitlerinin bu meyanda ayrıca tecil edilmesi maksut ve matlup bulunmaktadır. Bu itibarla ikinci madde metni, bir gûna iltibasa ve tereddüde

mahal vermeyecek surette tasahih edildi.

Lâyiha üçüncü maddesi aynen ve dördüncü maddesindeki altı aylık müddet bir seneye iblâğ edilerek tevsiyan kabul edildi.

Ve bir de lâyiha birinci maddesi hükmüne tevfiakan tesbit edilecek zarar miktarını tayinde tam bir isabet ve hakkaniyet temini için bu işin bir komisyon tarafından yapılması ve bu komisyon kararlarının nihaî olarak ikinci bir tetkika tâbi tutulması muvafık olacağı düşünülerek lâyihaya bu maksadı istihdaf eden beşinci madde ilâve olundu.

Havalesi mucibince Maliye encümenine tevdi edilmek üzere Yüksek Reisliğe takdim olunur.

Dahiliye En. Rs.	Reis V.	M. M.
Tekirdağ	Çoruh	Mardin
<i>C. Uybadın</i>	<i>Atif Tüzün</i>	<i>Edib Ergin</i>
Kâtip		
Yozgad	Ankara	Ankara
<i>S. Korkmaz</i>	<i>Ekrem Ergun</i>	<i>F. Daldal</i>
Antalya	Bursa	Çanakkale
<i>R. Kaplan</i>	<i>F. Güvendiren</i>	<i>H. Ergeneli</i>
Çankırı	Çorum	Erzurum
<i>A. Doğan</i>	<i>İ. K. Alpsar</i>	<i>N. Elgün</i>
Erzurum	Gaziantep	İçel
<i>Z. Soydemir</i>	<i>Dr. A. Melek</i>	<i>T. C. Beriker</i>
Konya	Kütahya	Malatya
<i>Ş. Ergun</i>	<i>Sadri Ertem</i>	<i>E. Barkan</i>
Maras	Sivas	Tokad
<i>Z. Kayran</i>	<i>M. C. Bleda</i>	<i>Galib Pekel</i>
Trabzon	Zonguldak	Zonguldak
<i>S. Abanozoğlu</i>	<i>İ. E. Bozkurt</i>	<i>Rifat Vardar</i>

Maliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maliye encümeni

Esas No. 1/486

Karar No. 31

2 - IV - 1941

Yüksek Reisliğe

Erzincan zelzele mntakasındaki emlakten numaralı kanuna ek olarak Maliye vekilliğince mütevellit Hazine matlubatından dolayı 3773 hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 25-IX-1940

tarihli içtimanda Büyük Millet Meclisine arzı kararlaştırılan kanun lâyihası Maliye vekilliği Millî emlak müdürü hazır bulunduğu halde müzakere olundu.

Zikredilen zelzelede zarar görenlerin gayrimenkul bedellerinden dolayı Hazineye olan mütebaki borçlarının zararları nisbetine göre terkin, tezyil ve tecili maksadını istihdaf eden lâyiha ve maddeler üzerinde Dahiliye encümenince icra kılınan tadiller muvafık görülerek encümenimizce de aynen kabul edilmiştir.

Havalesi mucibince Bütçe encümenine tevdi ricasisile Yüksek Reisliğe takdim kılındı.

Maliye E. Reisi	M. M.	Kâtip
İstanbul	Malatya	Kastamonu
A. Bayındır	Nasuhi Baydar	H. Diçle
Afyon K.	Bursa	Kırklareli
Haydar Çerçel	Dr. G. Kahraman	Hamdi Kuleli
Kırşehir		Malatya
M. Seyfeli		M. Nedim Zabcı
Manisa		Tokad
F. Kurdoğlu		Cemal Kovak

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
Mazbata No. 122
Esas No. 1/486

13 - VI - 1941

Yüksek Reisliğe

Erzincanda ve Erzincan yer sarsıntısından müteessir olan mutakadaki emlakten mütevellit Hazine matlubatı dolayısıyla 3773 sayılı kanuna ek olarak Maliye vekilliğince hazırlanıp Başvekâletin 16 - X - 1940 tarih ve 6/4718 sayılı tezeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Dahiliye ve Maliye encümenleri mazbatalarile birlikte Encümenimize tevdi buyurulmakla Maliye vekâleti namına Millî emlak müdürü hazır olduğu halde tetkik ve müzakere olundu :

Yukarıda adı geçen mntakada yer sarsıntısından müteessir olan halkın Hazineden müzayedeye veya borçlanma suretile satın aldıkları gayrimenkullerin bedellerini ödemekte müşkülâta duçar oldukları ve bunlardan bir kısmının almış oldukları emlakın sarsıntıdan harap veya hasara maruz olduğu anlaşıldığından bu yurdaşlara 3773 sayılı kanun ve eklerle şimdiye kadar yapılan yardımlara zamimeten aldıkları binanın uğradığı zarar derecesine göre bakiye borçlarının terkin veya tenzil edilmesini ve toprak alışından mütevellit borçlarının da tecil olunmasını istihdaf ettiği anlaşılan lâyiha esas itibarile Encümenimizce de kabul edilmiş ve Dahiliye encümeni metni üzerinde cereyan eden müzakere neticesinde birinci madde izahı mucip olmayacak şekilde ufak bir değişiklikle ve ikinci ve dördüncü maddeler aynen kabul edilmiştir.

Üçüncü-maddenin esas hükmü kezalik aynen

kabul edilmiş ve ancak 1941 yılında yapılacak tediyenin Düyunu umumiye bütçesinin hangi faslından tesviye edileceğini gösteren fıkrası bu seneye ait olmasına nazaran bunu tazammun etmek üzere muvakkat bir madde tanzim edilmiştir.

Beşinci madde mucibince teşekkül edecek komisyonun vereceği kararların nihaî olarak Şûrayı Devlette de tetkikini temin etmek üzere maddenin yazılış şekli değiştirilmiştir.

Bu esaslar dairesinde yeniden tanzim edilen kanun lâyihası Umumî Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

Reis	Reis V.	M. M.
Çorum	Kastamonu	Muğla
İ. Eker	T. Coşkan	H. Kitabçı
Kâtip		
İstanbul	Bolu	Bursa
F. Öymen	Dr. Z. Ülgen	Dr. S. Könuğ
Bursa	Bursa	Diyarbakır
F. Güleç	N. Ayas	R. Bekit
Elâziğ	İsparta	İsparta
M. F. Altay	M. Karaağaç	K. Turan
İsparta	Kayseri	Kırklareli
R. Ünlü	S. H. Ürgüblü	B. Denker
Konya	Kütahya	Ordu
R. Türel	A. Tiridoğlu	H. Yalman
Samsun	Seyhan	Yozgad
M. A. Yörüker	S. Çam	A. Sungur

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

3773 numaralı kanuna ek kanun lâyihası

MADDE 1 — 3773 numaralı kanunun birinci maddesi mucibince Vekiller Heyeti tarafından tesbit edilen sarsıntı mıntakasında, Hazine-den taksitle satılan veya borçlanma suretile teffiz ve tahsis olunan binalardan yıkılmış bulunanların bakiye bedellerinin tamamı terkin, ve tamir ile istifade edilebilecek derecede kısmen yıkılmış olanların zarar miktarı bakiye borçtan tenzil olunur.

MADDE 2 — Yerli halka tevzi, muhacir mülteci ve naklolunan şahıslara tahsis ve teffiz suretile verilen araziden mütevellit borç bakiyeleri 1 - VI - 1943 tarihine kadar tecil olunur.

MADDE 3 — Yukarıki hükümler 1771 numaralı kanunun şümülüne giren gayri menkulere de şamildir. Bu gibi gayrimenkullerden mütevellit olup birinci madde mucibince terkin veya tenzil edilen matlûbatın tutarı, mezkûr kanuna tevfikân ziraat bankasında açılmış olan mübadil hesabı carisine bütçenin 259 ncü faslından tediye olunur.

MADDE 4 — 1 nci madde hükümlerinden istifade edebilmek için borçluların ve bunların vefatı halinde kanunî varislerinin bu kanunun meriyetinden itibaren altı ay içinde mahallin en büyük mal memuruna bir beyanname ile müracaat etmeleri şarttır.

Mücbir sebeplere binaen altı ay içinde müracaat edemeyenler için, mücbir sebep mahkeme kararile tevsik edilmek şartile bu müddet üç senedir.

DAHİLİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Erzincanda ve Erzincan yer sarsıntısından müteessir olan mıntakalarda zarar görenlere 3773 numaralı kanuna ek kanun lâyihası

MADDE 1 — 3773 numaralı kanunun birinci maddesi mucibince tesbit edilmiş olan mahallerde Hazineden taksitle satılan veya borçlanma suretile teffiz ve tahsis olunan binalardan yıkılmış bulunanların bakiye bedellerinin tamamı terkin ve tamir ile istifade edilebilecek derecede kısmen yıkılmış olanların zarar miktarı bakiye borçtan tenzil olunur.

MADDE 2 — Muhacir, mülteci ve naklolunan şahıslar ile yerli halka borçlanma suretile verilen araziden mütevellit borç bakiyelerine ait taksitlerin işlemesi 1 - VI - 1943 tarihine kadar tecil edilmiştir.

MADDE 3 — Hükümetin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4 — Birinci madde hükümlerinden istifade edebilmek için borçluların ve bunların vefatı halinde kanunî varislerinin bu kanunun meriyetinden itibaren bir sene içinde mahallin en büyük mülkiye memuruna bir beyanname ile müracaat etmeleri şarttır.

Mücbir sebeplere binaen bir sene içinde müracaat edemeyenler için, mücbir sebep mahkeme kararile tevsik edilmek şartile, bu müddet üç senedir.

MADDE 5 — Birinci madde mucibince bakiye borçlardan tenzil edilecek olan zarar miktarları, vilâyet ve kaza merkezlerinde en büyük malmemurunun riyasetinde Nafia ve belediye fen memurlarile belediye meclisince seçilecek üç azadan müteşekkil beş kişilik komisyon tarafından tesbit edilir. Bu komisyonların kararlarına karşı yapılacak itirazlar, vilâyet veya kaza idare heyetlerinde tetkik edilir. İdare heyetleri-

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Erzincanda ve Erzincan yer sarsıntısından müteessir olan mıntakada zarar görenlere yapılacak yardım hakkındaki kanuna ek kanun lâ-yihası

MADDE 1 — 17 - I - 1940 tarih ve 3773 sayılı kanunun birinci maddesi mucibince tesbit edilmiş olan mahallerde Hazineден taksitle satılan veya borçlanma suretile teffiz ve tahsis olunan binalardan yıkılmış bulunanların bakiye bedellerinin tamamı terkin ve tamir ile istifade edilebilecek derecede kısmen yıkılmış olanların zarar miktarı bakiye borçtan tenzil olunur.

MADDE 2 — Dahiliye Encümeninin ikinci maddesi aynen.

MADDE 3 — Yukarıki hükümler 19 - III - 1941 tarih ve 1771 sayılı kanunun şumulüne giren gayrimenkulere de şamildir. Bu gibi gayrimenkullerden mütevellit olup birinci maddede mucibince terkin veya tenzil edilen matlubatın tutarı, mezkûr kanuna tevfikân Ziraat Bankasında açılmış olan mübadil hesabı carisine bütçeye konacak tahsisattan tediye olunur.

MADDE 4 — Dahiliye Encümeninin dördüncü maddesi aynen.

MADDE 5 — Birinci madde mucibince bakiye borçlardan tenzil edilecek olan zarar miktarları, vilâyet ve kaza merkezlerinde en büyük Malmemurunun riyasetinde Nafia veya belediye fen memurlarile Belediye Meclisince seçilecek üç azadan müteşekkil beş kişilik komisyon tarafından tesbit edilir. Bu komisyonların kararlarına karşı yapılacak itirazlar, vilâyet ve kaza idare heyetlerinde tetkik edilir.

İlî.

Da. E.

MADDE 5 — Bu kanun neşri tarihinden mu-
teberdir.

MADDE 6 — Bu kanunun hükümlerini yü-
rütmeğe Maliye vekili memurdur.

25 - IX - 1940

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>Fethi Okyar</i>	<i>S. Arıkan</i>
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
<i>Fayık Öztrak</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>Yücel</i>	<i>A. F. Cebesoy</i>	<i>II. Çakır</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. H. Alataş</i>	<i>R. Karadeniz</i>	<i>Muhlis Erkmen</i>
Mü. V.	Ti. V.	
<i>A. Çetinkaya</i>	<i>N. Topçoğlu</i>	

nin bu kararlarına karşı hiç bir mercide dava
açılamaz.

Komisyon azasına Hazine tarafından harcırah
kanununa tevfikân yevmiye ve yol masrafı ve-
rilir ve bu para borçlulardan talep edilmez.

MADDE 6 — Bu kanun neşri tarihinden iti-
baren meridir.

MADDE 7 — Bu kanunun hükümlerini icra-
ya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

B. E.

İdare heyetlerinin bu kararları katidir.

Komisyon azasına Hazine tarafından Harcır-
rah kanununa tevfikan yevmiye ve yol masrafı
verilir ve bu para borçlulardan talep edilmez.

MUVAKKAT MADDE — 1941 malî yılında
üçüncü madde mucibince yapılacak tediyeler
mezkûr yıl Düyunu Umumiye bütçesinin 269
ncu faslından yapılır.

MADDE 6 — Bu kanun neşri tarihinden iti-
beren meridir.

MADDE 7 — Dahiliye Encümeninin 7 nci
maddesi aynen.